

Zaaknummer: 2022-156529

Antwoord van burgemeester en wethouders op schriftelijke vragen als bedoeld in artikel 42, eerste lid, van het Reglement van Orde voor de vergaderingen van de raad der gemeente Leeuwarden, ingediend op 5 juli 2022. De vragen zijn afkomstig van CU en gaan over jonge slachtoffers criminele uitbuiting witte vlek in aanpak ondermijning.

Vragen

1. Is het college bekend met bovengenoemde onderzoek door het CKM?
2. Ziet het college net als de ChristenUnie dat criminele uitbuiting een belangrijk onderdeel is van ondermijnende criminaliteit en dat om een vuist te maken tegen ondermijning, criminele uitbuiting moet worden aangepakt?
3. Hoeveel jonge slachtoffers van criminele uitbuiting zijn er officieel bekend bij de gemeente in de afgelopen twee jaar?

Antwoorden

Ja, de gemeente Leeuwarden heeft deelgenomen aan dit onderzoek.

Het college ziet criminele uitbuiting als een zeer onwenselijke vorm van criminaliteit die ook ondermijnend is. Jongeren in een kwetsbare situatie zijn eerder slachtoffer van criminele uitbuiting. Wij kennen onder de vlag van het Zorg- en Veiligheidshuis Fryslân de stuurgroep 'misbruik/ernstige veiligheidsproblematiek jongeren in een kwetsbare positie'. Via een persoonsgerichte aanpak en voorlichtingscampagnes werken wij aan het tegengaan van deze problematiek. CoMensha is het landelijke expertise- en coördinatiecentrum dat zich inzet voor de belangen en rechten van slachtoffers van mensenhandel in Nederland, inclusief criminele uitbuiting en heeft in de provincie Fryslân een zorgcoördinator.

Naar aanleiding van onze eigen informatie, politierapportages en de slachtoffermonitor mensenhandel, hebben wij geen sluitende lokale cijfers aangaande jonge slachtoffers van criminele uitbuiting. Er wordt door de politie niet afzonderlijk geregistreerd of een strafbaar feit onder druk/dwang wordt gepleegd. Het coördinatiecentrum tegen mensenhandel heeft over de periode 2016-2020, landelijk 62 meldingen ontvangen van criminele uitbuiting van een minderjarige. Gelet op de periode en het feit dat dit landelijke cijfers betreffen, kan worden gesteld dat het aantal meldingen relatief laag is.

Er zijn in onze gemeente enkele casussen bekend vanuit het Zorg- en Veiligheidshuis Fryslân waarbij mogelijke sprake is (geweest) van criminele uitbuiting van een jongere. Ook deze aantallen zijn relatief laag, maar dat laat onverlet dat we acteren als een situatie zich voordoet. Zie hiervoor ook het antwoord bij vraag 2.

- Bij mensenhandel is sprake van criminele uitbuiting. Regionaal komt er een beleidskader op dit onderwerp. Dit wordt naar verwachting eind dit jaar geïmplementeerd.
4. Heeft het college zicht op de daadwerkelijke jonge slachtoffers van criminele uitbuiting in Leeuwarden? Zo ja, om hoeveel jongeren gaat het? Zo nee, waarom niet? En is het college bereid om dit verder te onderzoeken?
- Het college weet van het bestaan van het fenomeen 'criminele uitbuiting' en zet hier ook op in middels de stuurgroep 'misbruik van jongeren in een kwetsbare positie' door het ZVHF. Wij hechten veel waarde aan het onderzoek van het Centrum Kinderhandel en Mensenhandel waaraan wij deelgenomen hebben. Dit onderzoek geeft ons inzicht in het bestaan en de mogelijke omvang van criminele uitbuiting in onze gemeente.
5. Heeft het college zicht op de plekken waar deze jongeren worden geronseld? Zo ja, kan het college aangeven in welke situaties/op welke plekken jongeren worden geronseld?
- Nee, het college heeft geen zicht op specifieke locaties. Wij zijn bekend met de risicolocaties uit het rapport.
6. Kan het college aangeven of en zo ja welke hulp er wordt geboden aan jonge (vermoedelijke) slachtoffers van criminele uitbuiting?
- De zorgcoördinator van CoMensha is het eerste aanspreekpunt voor slachtoffers binnen Friesland. En zorgt ervoor dat de juiste procedures worden opgestart en de coördinatie van de ondersteuning en begeleiding van slachtoffers goed verloopt. De zorgcoördinator verwijst bijvoorbeeld door naar de juiste instelling die het slachtoffer kan helpen. Daarnaast monitort de zorgcoördinator de hulpverlening en behartigt zij de belangen van cliënten in straf- en eventueel verblijfsrechtelijke procedures. Fier is binnen Friesland het expertisecentrum op onder andere het terrein van mensenhandel. Bij Fier worden de slachtoffers opgevangen en behandeld. Ook heeft Fier een landelijke adviesfunctie voor verwijzers en andere (zorg)professionals.
7. Op welke manier zijn jongeren-, wijk- en welzijnswerkers betrokken bij het voorkomen van criminele uitbuiting bij jongeren? Worden zij bijvoorbeeld getraind om signalen van criminele uitbuiting te herkennen en te melden? Uit het onderzoek blijkt ook dat er soms overlap is tussen vermoedelijke slachtoffers die zowel crimineel als seksueel worden uitgebuit.
- Onze jongeren-, wijk- en welzijnswerkers werken dagelijks aan het leefbaar houden en maken van onze gemeente. Ook door hun signalerende rol dragen zij bij aan preventie. In die zin dragen zij bij aan de preventie, doordat jongeren hierdoor veerkrachtiger en weerbaarder worden. Trainingen op het gebied van het herkennen van 'criminele uitbuiting' worden aangeboden door beroepsverenigingen en expertisecentra. Onze gemeente faciliteert medewerkers om aan trainingen deel te nemen. Het is onbekend hoe veel medewerkers een training hebben gevolgd.

8. Heeft het college zicht op de groep jongeren die vermoedelijk zowel crimineel als seksueel worden uitgebuit?	Zie het antwoord op vraag 3.
9. Welke hulp is er voor deze specifieke groep?	Zie het antwoord op vraag 6.
10. Kan het college aangeven waar eerstelijnsprofessionals, ouders en andere betrokkenen verdenkingen van criminele en seksuele uitbuiting kunnen melden?	Alle genoemde partijen kunnen zich wenden tot de politie, Fier, het Zorg- en Veiligheidshuis en CoMensha, waarbij de professional veelal reeds in een samenwerkingsvorm werkzaam is om dit soort signalen te bespreken.
11. Is het college bekend met dit onderzoek in Rotterdam en de aanpak die de Gemeente Rotterdam is gestart?	We kennen het onderzoek/de aanpak en onderzoeken of dit elementen bevat die ook voor Leeuwarden van toegevoegde waarde zijn.
12. Is het college bereid nader onderzoek te doen naar het fenomeen van criminele uitbuiting in Leeuwarden en, in ieder geval, in navolging van Rotterdam aanvullende maatregelen te treffen waaronder: - Bevordering van expertise onder professionals - Opstellen van een handelingskader - Trainingen en werkafspraken met politie en trainingen voor andere relevante partijen - Online communicatiecampagne samen met FIER - Verbetering van signalering en deling van mogelijk slachtofferschap - Preventielessen op onderwijsinstellingen	Ja. Het CKM heeft inmiddels aangegeven open te staan voor een gesprek met de gemeente over de resultaten en implicaties van het rapport, en -waar mogelijk- het lokale beeld. De regionale aanpak mensenhandel zal voorzien in een brede aanpak van mensenhandel, waarvan criminele uitbuiting een onderdeel is. In deze aanpak werkt de gemeente samen met het RIEC en andere ketenpartners zoals FIER. Verder wordt in Leeuwarden-Oost het programma Preventie met Gezag ontwikkeld waar de bestrijding en preventie van deze problematiek deel van uit maakt. Zie verder het antwoord op vraag 2.

Leeuwarden, 27 september 2022,

burgemeester en wethouders van Leeuwarden,

burgemeester.

Signed By: Buma, Sybrand <sybrand.buma@leeuwarden.nl>
04/10/2022 16:08:10 CEST
ID: cf14f0e9-48d5-47c8-a42f-ed0d17e1fd46
Auth: Scribble

secretaris.

Signed By: de Jong de, Eelke <eelke.dejong@leeuwarden.nl>
28/09/2022 10:11:42 CEST
Id: cf14f0e9-48d5-47c8-a42f-ed0d17e1fd46
Auth: Scribble

**Dit document is rechtsgeldig digitaal ondertekend.*